

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, odbor správního rozhodování, jako příslušný správní orgán podle § 5 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, rozhodl dne 7. července 2004 takto:

Je prokázáno, že účastník řízení: společnost [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] v souvislosti se svou zprostředkovatelskou činností, tj. poskytováním služeb seznamovací kanceláře, jako správce osobních údajů klientů podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. dostatečně nestanovil prostředky a způsob nakládání s kopiemi dotazníků obsahujících osobní údaje klientů a dále nestanovil postup při odstraňování osobních údajů klientů z elektronické databáze;

čímž porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., tedy nestanovil prostředky a způsob zpracování osobních údajů,

dále porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., tedy uchovával osobní údaje po dobu delší, než která je nezbytná k účelu jejich zpracování,

dále porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., tedy zpracovával osobní údaje bez souhlasu subjektů údajů,

dále porušil povinnost stanovenou v § 9 zákona č. 101/2000 Sb., tedy zpracovával citlivé osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů,

dále porušil povinnost stanovenou v § 10 zákona č. 101/2000 Sb., tedy nedbal při zpracovávání osobních údajů na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektů údajů,

a dále porušil povinnost stanovenou v § 13 zákona č. 101/2000 Sb., tedy nepřijal taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů,

a tím spáchal správní delikt podle § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., neboť porušil povinnost stanovenou tímto zákonem při zpracování osobních údajů, za což se účastníku řízení v souladu s § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 15.000 Kč
(slovy patnáct tisíc korun českých)

splatná do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 3754-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Správní řízení ve věci plnění povinností při zpracování osobních údajů klientů v souvislosti s poskytováním služby seznamovací kanceláře bylo zahájeno oznámením doručeným účastníku řízení, společnosti [REDAKCE] dne 12. května 2004. Podkladem pro zahájení správního řízení byla kontrolní zjištění obsažená v kontrolním protokolu ze dne 17. prosince 2003, který byl vypracován na základě kontroly provedené u účastníka řízení ve dnech 9. září 2003 až 28. listopadu 2003 inspektorem Úřadu pro ochranu osobních údajů, a doklady a dokumenty tvořící přílohu kontrolního protokolu. Účastník řízení se k předmětu správního řízení nevyjádřil.

Ze spisového materiálu je zřejmé, že účastník řízení provozuje seznamovací kancelář poskytující klientům zprostředkovatelské služby (dále jen „služby“). Tyto služby nabízí prostřednictvím sítě svých smluvních partnerů, s nimiž má uzavřenu smlouvu o spolupráci (dále jen „pobočky“). Při provozování služeb shromažďují jednotlivé pobočky, na základě dotazníku, který klienti přímo na pobočce vyplňují, osobní údaje těchto klientů, a to v rozsahu jméno, příjmení, akademický titul, adresa bydliště, datum narození, telefon, povolání, rodinný stav, údaje o dětech klienta, údaje vypovídající o vzhledu klienta (parametry postavy, výška a váha), nejvyšší dosažené vzdělání a dále citlivé osobní údaje vypovídající o národnosti a zdravotním stavu klienta. V dotazníku mohou být uvedeny i další citlivé údaje (v závislosti na vyplnění rubriky „Můj vzkaz pro vybrané partnery“ nebo „Ze seznamu Několik vět souhlasím s větami“) a může být připojena i fotografie klienta. Pracovník pobočky vloží (tj. opíše z dotazníku) osobní údaje klienta do databáze aplikace „Seznamka“. Shromážděné údaje zasílají pobočky jednou měsíčně v podobě zásilky elektronické pošty na server účastníka řízení, kde jsou sdruženy a poté rozeslány zpět na jednotlivé pobočky, čímž každá z poboček získá přístup také k osobním údajům klientů, kteří byli zaregistrováni na jiných pobočkách. Osobní údaje klientů jsou tedy součástí centrální databáze spravované účastníkem řízení. Součástí, případně přílohou, dotazníku je souhlas se zpracováním osobních údajů, který je udělován na dobu jednoho roku. Originály vyplněných dotazníků jsou zasílány účastníku řízení, u něhož jsou, jak vyplývá z protokolu z ústního jednání ze dne 9. září 2003 sepsaného inspektorem Úřadu pro ochranu osobních údajů v průběhu kontroly, po uplynutí doby, na kterou byl klientem poskytnut souhlas se zpracováním osobních údajů, likvidovány osobně jednatelem účastníka řízení. Jednotlivé pobočky uschovávají kopie dotazníků, přičemž likvidaci těchto kopií účastník řízení již neprovádí a ani nedohlíží, zda tak činí jednotlivé pobočky. Likvidaci dat v elektronické

podobě také neprovádí přímo účastník řízení. Software, který účastník řízení pobočkám poskytuje, umožňuje vymazání dat klienta ve dvou postupně následujících krocích, kdy jsou nejprve osobní údaje znepřístupněny ke čtení a poté odstraněny z databáze „aktivních“ klientů. Ovšem i tyto údaje jsou pracovníkům poboček běžně dostupné. Účastník řízení dále zpracovává osobní údaje klientů, kteří využili jím poskytovanou službu pouze jednorázově. Tito klienti neposkytují účastníku řízení písemný souhlas se zpracováním osobních údajů, neboť jejich osobní údaje mají být pouze jednorázově vloženy do aplikace „Seznamka“ a po vytvoření vhodné nabídky ihned vymazány. Osobní údaje těchto klientů jsou ovšem i nadále dostupné, obdobně jako osobní údaje vymazaných klientů.

Dále ze shromážděného spisového materiálu vyplývá, že osobní údaje klientů zpracovává (tj. zejména ukládá, předává, pozměňuje a uchovává) také [redacted] majitel společnosti [redacted], která na základě servisní smlouvy pro účastníka řízení zajišťuje instalaci aplikace „Seznamka“ a databáze klientů na jednotlivých pobočkách a zajišťuje servisní a další úkony spojené s provozem instalovaných programů a databází. [redacted] má při své činnosti přístup ke všem osobním údajům klientů, které jsou součástí centrální databáze klientů. Osobní údaje klientů zpracovává (tj. přijímá, slučuje, kontroluje a rozesílá) také [redacted], který na základě smlouvy o dílo zabezpečuje sdružování osobních údajů klientů shromážděných pobočkami do centrální databáze a rozesílání této databáze zpět jednotlivým pobočkám (prostřednictvím elektronické pošty). Při této činnosti má [redacted] přístup ke všem osobním údajům klientů, které byly pobočkou zaslány na server účastníka řízení k dalšímu zpracování.

Ze spisového materiálu dále vyplývá, že aplikace „Seznamka“ není zabezpečena proti neoprávněnému přístupu autentifikací uživatele a dále, že provozovny kontrolovaných poboček nejsou dostatečně technicky a organizačně zabezpečeny, a že osobní počítače užívané při poskytování služeb klientům nejsou v některých případech zabezpečeny fyzicky ani softwarově proti použití neoprávněnou osobou.

Účastník řízení je správcem osobních údajů klientů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., a proto je povinen podle § 5 odst. 1 písm. b) citovaného zákona ještě před zahájením zpracování osobních údajů stanovit prostředky a způsob tohoto zpracování. Pobočky jsou podle § 4 písm. k) zákona č. 101/2000 Sb. zpracovateli osobních údajů a mohou tedy osobní údaje zpracovávat pouze na základě zmocnění účastníkem řízení a v mezích jím vytyčených. Z výše uvedených zjištění vyplývá, že účastník řízení plní povinnost podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. pouze částečně. Prostředky a způsob zpracování osobních údajů klientů lze částečně dovodit ze zavedené praxe účastníka řízení při shromažďování a následném zpracování osobních údajů. Účastník řízení již ovšem nestanovil prostředky a způsob nakládání s daty v elektronické podobě a s kopiemi vyplněných dotazníků poté, co uplynula doba jednoho roku, tj. doba, na kterou je klienty poskytován souhlas se zpracováním osobních údajů.

Účastník řízení je při zpracování osobních údajů na základě § 10 zákona č. 101/2000 Sb. povinen dbát na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života klientů a dále je podle § 13 citovaného zákona

povinen přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům nebo k neoprávněné manipulaci s nimi. Tím, že účastník řízení dostatečně nestanovil prostředky a způsob zpracování osobních údajů, a ani nepožadoval od zpracovatelů osobních údajů záruky o dostatečném zabezpečení ochrany osobních údajů v rámci smluv se zpracovateli (ve smyslu § 6 zákona č. 101/2000 Sb.), nedbal na ochranu soukromého a osobního života klientů a ani náležitě nezabezpečil ochranu jejich osobních údajů. Účastník řízení tedy nepostupoval v souladu s § 10 a § 13 zákona č. 101/2000 Sb.

Další povinností účastníka řízení, vyplývající z ustanovení § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., je povinnost uchovávat osobní údaje pouze po dobu nezbytnou k naplnění účelu jejich zpracování. Účastník řízení, resp. jednotlivé pobočky, uchovávají v listinné i v elektronické podobě osobní údaje řádově stovek klientů, a to již od roku 1998. Souhlas se zpracováním osobních údajů je klienty poskytován vždy pouze na dobu jednoho roku. Po uplynutí této doby již nelze osobní údaje zpracovávat, přičemž zpracováním osobních údajů se podle § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. rozumí také jejich uchovávání. K době, po kterou účastník řízení zpracovává osobní údaje klientů s jejich souhlasem (zde jeden rok), lze na základě § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., který upravuje podmínky pro zpracování osobních údajů bez souhlasu subjektu údajů, přičíst přiměřenou dobu potřebnou pro ukončení všech úkonů týkajících se konkrétního klienta. V daném případě, kdy by tato přiměřená doba neměla přesáhnout délku dvou měsíců, by bylo v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. zpracování po dobu čtrnácti měsíců (resp. 420 dní) od získání osobních údajů klienta. Osobní údaje, které účastník řízení zpracovává po dobu delší než uvedenou, zpracovává již v rozporu se zákonem č. 101/2000 Sb.

Účastník řízení zpracovává osobní údaje, včetně citlivých osobních údajů ve smyslu § 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., části klientů (tj. těch, kteří měli již být z databáze zcela vymazáni vzhledem k době, která uplynula od získání souhlasu se zpracováním osobních údajů, a těch, kteří využili služeb účastníka řízení pouze jednorázově) bez jejich souhlasu podle § 5 odst. 5 a § 9 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. Zpracovávat osobní údaje bez souhlasu subjektů údajů lze pouze za podmínek stanovených v § 5 odst. 2 a § 9 zákona č. 101/2000 Sb. Žádná z liberačních podmínek v citovaných ustanoveních se ovšem na uvedené zpracování osobních údajů nevztahuje.

Správní orgán tedy na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení porušil povinnosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. b), § 5 odst. 1 písm. e), § 5 odst. 2, § 9, § 10 a § 13 zákona č. 101/2000 Sb.

Při stanovení výše sankce bylo přihlédnuto zejména ke skutečnosti, že účastník řízení ještě v průběhu kontroly provedl nápravná opatření směřující k tomu, aby byl protiprávní stav napraven, zejména tím, že poskytl jednotlivým pobočkám softwarový program provádějící automatické vymazání osobních údajů klientů z databáze pobočky po uplynutí doby 420 dní, zavedl program umožňující centrální kontrolu databáze, přistoupil k úpravě postupu poboček při nakládání s kopiemi dotazníků, a s pobočkami postupně uzavírá smlouvy, ve kterých stanoví prostředky a způsob zpracování osobních údajů. Vzhledem k přijatým nápravným opatřením lze důvodně předpokládat, že protiprávní stav vyvolaný opominutím účastníka řízení plnit

povinnosti stanovené zákonem č. 101/2000 Sb. je v současné době již napraven, případně v dohledné době napraven bude. Dále je nutno zhodnotit skutečnost, že ačkoli účastník řízení porušil více povinností stanovených zákonem č. 101/2000 Sb., tato jednotlivá pochybení souvisejí nebo na sebe částečně navazují, neboť primárním pochybením účastníka řízení bylo opominutí jednoznačně stanovit prostředky a způsob zpracování osobních údajů, tedy plnění povinnosti podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., a opominutí náležitě upravit způsob odstranění osobních údajů klientů z databáze po uplynutí doby, na kterou byl poskytnut souhlas, tedy povinnosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Dále bylo při stanovení výše sankce hodnoceno, že v souvislosti s pochybením účastníka řízení nebylo prokázáno žádné navazující neoprávněné zpracování (předání či zpřístupnění) osobních údajů klientů.

Správní orgán došel, na základě výše uvedeného, při stanovení výše sankce k závěru, že následek protiprávního stavu vyvolaného nedbalostí účastníka řízení, tedy porušení právem chráněného zájmu, jímž je v předmětné věci ochrana osobních údajů, nebyl závažný, a proto byla stanovena sankce při dolní hranici zákonné sazby.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: V souladu s § 61 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb. lze proti tomuto rozhodnutí do 15 dnů od jeho oznámení podat u odboru správního rozhodování rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Praha 7. července 2004

Josef Prokeš
ředitel odboru správního rozhodování